

Bruksela, 26 maja 2023 r.
(OR. en)

9608/23

SOC 329
EMPL 212
EDUC 168
ECOFIN 454

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitety Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Europejski semestr 2023 – <i>Deбата orientacyjna</i> – <i>Prezentacja najważniejszych przesłań dotyczących ram konwergencji społecznej przez przewodniczących Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej</i>

W związku z debatą, która ma się odbyć podczas posiedzenia Rady (EPSCO) 12 czerwca 2023 r., delegacje otrzymują w załączeniu notę orientacyjną prezydencji na powyższy temat.

1. Wiosenny pakiet dotyczący europejskiego semestru 2023

W wiosennym pakiecie dotyczącym europejskiego semestru 2023 zwrócono uwagę na kluczowe wyzwania dla Unii i jej państw członkowskich w czterech wymiarach konkurencyjnej zrównoważoności, jakimi są stabilność makroekonomiczna, sprawiedliwość, zrównoważenie środowiskowe i wydajność, w świetle kontekstu społeczno-gospodarczego. Wzrost gospodarczy w Unii wykazuje się odpornością, a rynek pracy pozostaje silny, odnotowując rekordowo wysokie wskaźniki zatrudnienia. Jednocześnie niedobory kwalifikacji i siły roboczej są nadal znaczne i hamują wzrost coraz większej liczby przedsiębiorstw, a przy tym utrzymują się luki w zatrudnieniu w przypadku niektórych grup ludności, w tym kobiet i ludzi młodych. Choć napięcia w zakresie cen energii zmniejszyły się, a inflacja ogólna nieco spadła, potrzeba czasu, aby znikła presja na wzrost cen, która będzie zatem w dalszym ciągu miała wpływ na siłę nabywczą gospodarstw domowych, zwłaszcza gospodarstw o niskich lub niższych średnich dochodach. Płace rosły w tempie znacznie poniżej inflacji, nie napędzając dalszej inflacji, ale prowadząc do znacznej erozji realnych dochodów pracowników, co miało wpływ na ich siłę nabywczą.

W obecnej sytuacji wysokich kosztów utrzymania kluczowe znaczenie dla zminimalizowania wpływu wysokiej inflacji na osoby znajdujące się w trudnej sytuacji ma eliminacja luk w dostępie do odpowiednich i trwałych systemów ochrony socjalnej i włączenia społecznego, a także takie zmiany płac, które łagodzą utratę siły nabywczej, zwłaszcza w przypadku osób o niskich dochodach, przy jednoczesnym utrzymaniu zatrudnienia. W tym względzie ważną rolę odgrywa również regularne aktualizowanie płac minimalnych. Jednocześnie systemy ochrony socjalnej i włączenia społecznego muszą zachować zachęty do podejmowania pracy i aktywnie promować uczestnictwo w rynku pracy i integrację na tym rynku. Wszystkie te elementy mają kluczowe znaczenie dla zapobiegania wzrostowi zagrożenia ubóstwem i wzrostowi nierówności.

Oprócz priorytetów krótkoterminowych w wiosennym pakiecie wzywa się również do zajęcia się długoterminowymi wyzwaniami, w tym wzmocnieniem konkurencyjności i odporności gospodarki UE, oraz do czynienia szybkich postępów w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) wraz z innymi funduszami UE, takimi jak fundusze polityki spójności, ma zasadnicze znaczenie dla przyspieszenia sprawiedliwej dwójakiej transformacji oraz przyczynia się do wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych. Trwający przegląd planów odbudowy i zwiększania odporności jest okazją do zajęcia się kwestiami związanymi z bezpieczeństwem energetycznym i transformacją przemysłową w kierunku gospodarki neutralnej emisyjnie, a także do udzielenia wsparcia w zakresie przyspieszonego przekwalifikowywania się siły roboczej ukierunkowanego na umiejętności istotne dla transformacji ekologicznej, zgodnie z zaleceniem Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej oraz unijnym planem przemysłowym Zielonego Ładu.

W sprawozdaniach krajowych 2023 określono działania polityczne niezbędne na szczeblu państw członkowskich do sprostania wyzwaniom krótkoterminowym i wyzwaniom strukturalnym. Analiza ta objęła szczegółową ocenę wdrażania planów odbudowy i zwiększania odporności, w wyniku czego wskazano ryzyka dla wdrażania i opóźnienia, którymi muszą zająć się państwa członkowskie. Sprawozdania krajowe zawierają ocenę postępów we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych unijnych i krajowych celów na 2030 r. w zakresie zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także celów zrównoważonego rozwoju. Bazując na analizie sprawozdań krajowych, wnioski Komisji dotyczące zaleceń dla poszczególnych krajów na 2023 r. zapewniają państwom członkowskim wskazówki w zakresie przeciwdziałania tym kluczowym wyzwaniom, które nie zostały uwzględnione w planach odbudowy i zwiększania odporności lub zostały uwzględnione jedynie częściowo.

2. Ramy konwergencji społecznej do ewentualnego włączenia do europejskiego semestru

Na posiedzeniu Rady EPSCO w październiku 2021 r. Belgia i Hiszpania przedstawiły inicjatywę mającą na celu dalsze wzmocnienie społecznego wymiaru europejskiego semestru. W styczniu 2022 r. prezydencja francuska zleciła Komitetowi ds. Zatrudnienia i Komitetowi Ochrony Socjalnej przygotowanie wspólnej opinii do połowy 2022 r. z myślą o dokładniejszej analizie ewentualnego wprowadzenia i funkcjonowania takiej inicjatywy. W opinii¹ tej przedstawiono różne poglądy państw członkowskich oraz szereg pytań dotyczących bardziej precyzyjnej struktury i funkcjonowania inicjatywy. Na posiedzeniu Rady EPSCO w czerwcu 2022 r. przeprowadzono debatę orientacyjną na ten temat, podczas której wielu ministrów wyraziło poparcie dla uruchomienia projektu pilotażowego w celu bardziej szczegółowego zbadania przedmiotowej inicjatywy. W związku z tym we wrześniu 2022 r. prezydencja czeska zwróciła się do komitetów o ustanowienie wspólnej grupy roboczej ad hoc Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej oraz o rozpoczęcie projektu pilotażowego.

W lutym 2023 r. prezydencja szwedzka zwróciła się do Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej o przedstawienie Radzie zdania komitetów na temat wyników projektu pilotażowego oraz o odniesienie się do kluczowych kwestii wskazanych we wspomnianej opinii komitetów z 2022 r. Chodzi m.in. o kwestie takie, jak:

- odpowiednia nazwa instrumentu,
- definicje odpowiednich terminów,
- opis działania instrumentu,
- opis tego, w jaki sposób instrument byłby włączony w obecny proces europejskiego semestru i wpływałby na to funkcjonowanie, w tym w odniesieniu do roli Rady EPSCO,
- wartość dodana inicjatywy w stosunku do istniejących instrumentów oraz
- potencjalne konsekwencje w zakresie obciążeń administracyjnych państw członkowskich i komitetów.

¹ Dok. 9222/22.

Z uwagi na możliwe powiązania z dyskusjami na temat szerszej przyszłości europejskiego semestru prezydencja zachęciła Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej do uwzględnienia wkładu opracowanego na forum Ecofin.

W odpowiedzi na prośbę prezydencji komitety przedstawiły swoje poglądy w dok. pt. „Najważniejsze przesłania Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej² na temat wprowadzenia ram konwergencji społecznej do europejskiego semestru”.

W odpowiedzi na prośbę prezydencji szwedzkiej, by zasięgnąć opinii na forum Ecofin, 16 maja 2023 r. przeprowadzono dialog między Komitetem ds. Zatrudnienia, Komitetem Ochrony Socjalnej a Komitetem Polityki Gospodarczej (EPC). Poglądy EPC podsumowano w przesłanym 25 maja 2023 r. piśmie Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej skierowanym do prezydencji, w którym wezwano m.in do wspólnej dyskusji na szczeblu technicznym na temat proponowanych ram. Ministrowie Ecofin zostali również poinformowani – 16 maja – o trwających pracach nad ramami konwergencji społecznej.

Prezydencja szwedzka zamierza uzyskać jasność co do poziomu poparcia dla wprowadzenia ram konwergencji społecznej do procesu europejskiego semestru poprzez zajęcie się tą kwestią podczas debaty orientacyjnej na czerwcowym posiedzeniu Rady EPSCO.

Ministrowie proszeni są o przedstawienie swoich poglądów odnośnie do następujących kwestii:

- *Czy Państwa zdaniem w wiosennym pakiecie 2023 r. poprawnie zidentyfikowano wszystkie istotne wyzwania i priorytety polityczne wchodzące w zakres kompetencji EPSCO i które wydają się konieczne w obecnym kontekście społeczno-gospodarczym?*
- *W świetle analizy przeprowadzonej przez Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej, czy poparliby Państwo wzmocnienie monitorowania pozytywnej konwergencji społecznej w procesie europejskiego semestru poprzez włączenie do niego ram konwergencji społecznej, jak opisano to w odnośnych najważniejszych przesłaniach?*
- *Czy poparliby Państwo pomysł, by Rada EPSCO co roku zatwierdzała konkluzje Rady w sprawie konwergencji społecznej w Unii oparte na ustaleniach i dyskusjach wielostronnych w związku z nowymi ramami?*

² Dok. 9481/23.